

"Ana, şəhid olsam, başını dik tut"

Dünyanın ən müqəddəs duyğusudur Vətən sevgisi. Bircə anda bütün hissələrin, arzuların, xəyal-ların önünə keçə bilir. Can dərdini, ölüm qorxusunu yenir. Uğrunda ömrünün ən gözəl çağlarında şəhadəti yolunu se-çir Vətən oğulları...

Onlardan biri idi Vüsal Zakir oğlu Teymurov. O, 1991-ci il martın 4-də Bakı şəhərində dünyaya gəlib. Ailədə üç uşaq olublar. Vətən mühəribəsi şəhidi Vüsalın anası Nahidə Teymurova qəhrəman oğlunun uşaqlıq illerini nis-gil dolu təbəssümlə yada salır: "Evimizin sonbeşiyi idi Vüsal. Özünü hamiya istədirdi. Şən, dəcəl, ərköyün uşaq idi. Ancaq mən ona heç əziyyət çəkmədim. Bağcaya qoydum. Çalışdım ki, ailəni dolandıraq. Həyat yoldaşım da Bayıldı hərbi hissədə işləyirdi".

Vüsal çox fəal, öyrənməyə maraqlı uşaq olub. 1997-ci ildə Bakı şəhərində T.Məmmədov adına 239 nömrəli tam orta məktəbə gedib. Anası Nahidə xanım danışır ki, Vüsal məktəbdə də fərq-lənirdi: "Hər yerdə istiqanlılığı, zara-fatcılığı ilə özünü sevdirdi. Məktəbin sevimli şagirdlərindən idi. Müəllimləri ondan çox razı idilər. Dərslərini əla qiymətlərlə oxuyurdı. Məktəbdə keçi-rilən tədbirlərdə fəal iştirak edirdi. Şəhidlərimiz barəsində yazılmış şeirlər, mahnilər oxuyur, onların məzarlarını ziyanətə gedirdi və çox təsirlənirdi. Deyirdi ki, ana, mən də əsgər gedib şəhid-lərimizin qisasını alacam. Balam o vaxt-dan vətənpərvər idi".

Haqsızlıqla barışmayan içid

Vüsal uşaqlıqdan çox zəhmətkeş olub. Dərslərini yaxşı oxumaqla bərə-bər, idmanla da maraqlanıb. Kiçik yaş-larında futbolla məşğul olub. Nahidə xanım xatırlayır: "Müəllimləri deyirdilər ki, onu futbola göndərməyin, qoyun oxusun. Ona repetitor da tutmadım, özü hazırlaşıb ali məktəbə qəbul oldu. Çox savadlı idi".

2008-ci ildə orta məktəbi bitirən Vüsal Teymurov Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin Gömrük işinin təş-kili fakültəsinə daxil olub. 2012-ci ildə ali təhsilini tamamalayıb. Müddətli hə-qiqi hərbi xidmətə çağırılıb. 2012-2013-cü illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin "N" sayılı hərbi hissəsin-

də xidmət edib. Manqa komandiri olub. Nümunəvi xidmətə görə təşəkkür alıb.

Erməni vandallarının torpaqlarımızı işgal altında saxlamaları ilə barışmırıdı. Düşmənin silahlı qüvvələrinin hərbi mövqelərimizi və mülki əhalinin ya-sa-yış məntəqələrini intensiv atəş tutma-ları, təxribatlar törətmələri onu hiddət-ləndirirdi. Nahidə xanım söyləyir ki, general-major Polad Həsimov şəhid olandan sonra Vüsal çox həyəcanlı idi. Bir yerdə qərar tuta bilmirdi. Deyirdi ki, buna necə dözək?! Generalımızın qisası mütləq alınmalıdır. Vətən mühəribəsi başlayandan isə Vüsal səbirsiz olmuşdu. Televizorda verilən xəbərləri diqqətlə izləyirdi. Cəbhəyə yola düşə-cəyi günü gözləyirdi. Nəhayət, o gün gəldi. Vüsal mənə mühəribəyə gedəcə-yini söyləyəndə həyəcanlandı. Dedi ki, ana, mən səninlə nəfəs alıram, amma vətənimiz də önemlidir. Ağladım. Dedim ki, anan qurban, gedirsən, bir-dən sənə nəsə olar..."

Nahidə xanım oğlu ilə son görüşündən danışır: "Oktyabrın 5-də səhər qar-dası Ruslanla birlikdə hərbi komissarlı-ğaya yollandı. Nə bacısını, nə məni qo-ydu onu yola salmağa gedək. Evdən çı-xanda dedi ki, səhər yeməyini hazırla gəlirəm. Biz elə bilirdik ki, qayıdib gə-ləcək. Yemək hazırladım, gözlödüm gəlmədi... Böyük oğlum Ruslan qayıtdı. Dedi Vüsal mühəribəyə getdi".

Vüsal Teymurov cəbhədən evə zəng edəndə çox danışa bilmirdi. Mü-həribənin ağrı-acılarını bürüzə vermə-məyə səy göstərsə də, səsi həyəcanlı gəlirdi. Ata-anasını, bacı-qardaşını sa-kitləşdirməyə çalışırdı, "Hər şey yaxşıdı", - deyirdi. Mühəribə, döyüşlər barə-

də heç nə söyləmirdi. Deyirdi ki, ana, bilirsən buralarda nələr var... gələndə danışacağam. Bir də doğulub-böyüdüyü Badamdar, eləcə də bütün Azərbaycandan cəbhəyə gedən oğulların taleyi ilə maraqlanırdı. Hər zəngində so-ruşurdu: "Neçə şəhidimiz var? Badam-dara neçə şəhid gəlib?" Anasına deyirdi ki, dua elə hərbçilərimiz salamat ev-lərinə qayıtsınlar.

Oktyabrın 29-da, bacısı Kənülün ad günündə zəng vurdu, təbrik etdi. Sevi-nə-sevənə hansısa yüksəkliyi alıqlarını söylədi: "Kənül, sənin ad gününə bir yüksəkliyi hədiyyə etmişəm. Hərbi sir-dir deyə adını demirəm".

Cəsər döyüşü

Nahidə xanım deyir, Vüsalın döyüş yoldaşları gəlir, onun barəsində elə xoş sözələr deyirlər ki, bizi qürurlandırıllar... "Danışırkılar ki, Vüsal bacardığı qə-dər hər kəsin köməyinə çatmağa, yara-lanmış silahdaşlarının qayğısına qalma-ğ'a tələsirdi. Yaşayış məntəqələrini azad edərkən o, boş qalmış apteklərə girib müxtəlif dərmanlar, ağrıksicilər, digər tibbi ləvazimatlar götürür, çanta-sına yiğirdi. Döyüş yoldaşları yarala-nanda onlara imkan daxilində ilkin tibbi yardım göstərirdi".

Noyabrın 1-də anasına zəng vurub halallıq istəyib. Nahidə xanım hər gün döñə-döñə xatırladığı o səhəbtlərindən danışır: "İstəməzdə mən ağlayam. O gün: "Ana, mənə görə heç vaxt kədər-lənmə, şəhid olsam, başımı dik tut, qayıtsam qəhrəman kimi qayıdacağam", - dedi. Bu, Vüsalın son zəngi oldu. Oğ-lum bizə söyləmişdi ki, üç-dörd gün zəng etməsem, narahat olmayı. Ona görə də dörd gün rahat idim. Sonrakı günlər ondan xəbər ala bilməyəndə özüme yer tapa bilmədim".

Onlar Şuşa istiqamətində Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin arxasında gediblər. Üç gün ac, susuz yolda olublar. Nahidə xanım Vüsalın döyüş yoldaşlarından eşitdiklərini danışır: "Vüsal Şuşada heç vaxt olmasa da, döyüş yoldaşlarına istiqamət verib, yol göstərib. Onlar Şuşa istiqamətində irəlilədikləri zaman üç dəfə pusqua düşübər. Daşaltını keç-diğidən sonra səkkiz saat mühasirədə qalıblar. Vüsal əvvəldən qorxu bilməz-di. Döyüş yoldaşları danışırlar ki, oğlum mühasirədə də əhvalını pozmayıb. Yenə zarafat edib, deyib-gülüb, döyüş yol-

daşlarını da ruhlandıb. Beləcə, pusqu-dan çıxıblar. Döyüş taktikasına uyğun olaraq, altı döyüşü başqa yolla gediblər. Onların biri də Vüsal olub. Son damla qanlarınındə vuruşublar. Vüsal snayperə tuş gəlib. Əvvəl ayağından vurulsa da, ayaq üstə qalxıb. Növbəti gülə ürəyindən dəyib. Kəlmeyi-şəha-dətinə deyib, gözlərini yumub".

Nahidə xanım gözyaşları ilə xatırla-yır o günləri. Gözləri telefonda, qulaqla-rı səsde olub. Vüsalın zəngini gözləyib-lər. Nahidə xanım xatırlayır: "Noyabrın 8-i idi. Cox narahat idim. Qızımgıldəydim. Yuxu məni aparıb. Gördüm ki, Vü-sal gəlir. Dedi ki, ana, mənə su ver. İri şüşə bardağı üç dəfə su ilə doldurub ver-dim, içdi. Mənə el elədi: "Ana, mən gedirəm", - dedi. İstədim onu qucaqlayıb. Qoymadı... Birdən ayıldım. Qızıma de-dim ki, Vüsal şəhiddi. Soruştı ki, ana, kim sənə dedi? Cavab verdim ki, yuxu-da gördüm Vüsəli. Haralara zəng etmə-dik... Dedilər ki, əlaqə yoxdur, maşın getmir, telefon işləmir. Noyabrın 13-də isə bizə zəng edib xəbər verdilər ki, Vü-sal şəhid olub".

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri Vüsal Zakir oğlu Teymurov yağı düşmənin işğalı altında olan Füzuli, Xocavənd, Cəbrayıllı, Zəngilan, Qubadlı və Şuşa rayonlarının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə igidliklə vuruşub. Noyabrın 8-də Şuşa şəhəri istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid olub. Vüsal Teymurov ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Qubadlının azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə", "Döyüsdə fərqlənməyə görə" medalla-ri ilə təltif olunub.

Arzuları çox idi. İxtisası üzrə iş ta-pıb işləmək istəyirdi. Sevdiyi qız vardi. Toy edib, xoşbəxt ailə qurmaq arzusun-daydı. Anasına sevdiyi qızdan danışır-dı. Nahidə xanım yana-yana salır: "Deyirdim ki, anan qurban, qoy bir dəfə gedim qızgilə. Razılıq vermir ki, bö-yük qardaşım subayı, həm də işə dü-zəlim sonra... Mühəribəyə gedəndə dedi ki, ana qayıdım, əvvəl Ruslanı ev-ləndiririk, beş ay sonra da mən evlənə-rəm. Sevdiyi qız Vüsal dəfn olunduğu gün bizə gəldi... Mənim balam kimi oğullar Vətən sevgisini ailəsindən, sev-diyyindən üstün tutdular".

**Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"**